

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Пасечник Олени Владиславівни на тему: «Становлення міжнародного правопорядку в умовах суспільно-політичної реальності метамодерну», подану на здобуття ступеня доктора наук з галузі знань 08 «Право», за спеціальністю 12.00.11 – «Міжнародне право»

Рецензенти, призначені рішенням Вченої ради Міжнародного гуманітарного університету, а саме: доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету – **Андрейченко Світлана Сергіївна**; доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету – **Громовенко Костянтин Вікторович**; доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри державно-правових дисциплін Міжнародного гуманітарного університету – **Манько Денис Григорович**; розглянувши дисертацію та наукові публікації, у яких висвітлено основні наукові результати дисертації Пасечник Олени Владиславівни, а також за результатами фахового семінару для апробації докторської дисертації, проведеного 15 грудня 2023 року Протокол № 3, встановили наступне.

Актуальність теми та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт. Одним із найважливіших аспектів глобального світового порядку XXI століття, є перехід від моністичного (одностороннього або домінуючого впливу окремих держав) на плюралістичний (спільна справа всіх міжнародних акторів) підхід до вирішення глобальних викликів сьогодення. Глобальний світовий порядок моделює завдання забезпечити стабільність, мир, справедливість, захист прав людини та вирішення спільних глобальних проблем.

Зазначене, в свою чергу, зумовлює розширення компонентів міжнародного правопорядку який має засновуватися не тільки на втіленні у життя міжнародно-правових норм і принципів, але й плідну співпрацю держав, що мають спільно створювати міжнародні інституції та діалогові механізми для досягнення цілей і вирішення загальносвітових проблем, включаючи механізми вирішення конфліктів, здійснення співпраці, торгівлі, дипломатичних відносин, встановлення міжнародних норм та стандартів.

Динаміка міжнародного правопорядку має відповідати певним магістральним орієнтирам розвитку людства, зокрема: збереження та раціональне використання природного середовища; ефективна взаємодія із іншими соціальними системами; досягнення певного рівня і стану у розвитку міжнародних правовідносин, які визначаються фактичним ступенем розвитку міжнародної економіки і політики, характером і сукупністю інтересів учасників міжнародного правопорядку; розбудова моделей мирної та партнерської взаємодії учасників міжнародних відносин; розробки механізмів які були би здатні вчасно адоптуватися та реагувати на розвиток і зміну викликів сучасного світу.

Соціальні трансформації в умовах глобального світового порядку включають глобалізацію правових норм, зближення правових систем та розвиток міжнародного права. Сучасне міжнародне право наповнюється новітніми, універсальними характеристиками, які зумовлені інформаційно-комунікаційними та глокалізаційними процесами. Виклики сьогодення мають бути вирішені не тільки із урахуванням правових традицій, культури та фундаментальних юридичних цінностей, але й із обов'язковим переосмисленням того, чим є міжнародне право, яку роль воно відіграє у формуванні міжнародного правопорядку, хто має розглядатися в якості його суб'єктів, які інструменти забезпечують втілення у життя його приписи.

З урахуванням складних викликів сучасного глобального світового порядку, розвиток і забезпечення ефективності інститутів міжнародного правопорядку є вирішальним у міжнародних відносинах. Інститути

міжнародного правопорядку виступають як важливий елемент глобального правового ландшафту, що визначається геополітичними, економічними, соціокультурними та екологічними чинниками. Вони спрямовані на забезпечення стабільності та передбачуваності у міжнародних відносинах, збереження світового порядку та захист загальних інтересів людства.

Понятійна категорія інститутів міжнародного правопорядку включає в себе міжнародне право, держави, міжнародні і неурядові міжнародні організації та міжнародні судові установи, які взаємодіють між собою для забезпечення реалізації міжнародного права та підтримки глобальної стабільності. Ці інститути створюють нормативну основу для співпраці держав, а також забезпечують контроль за дотриманням правових норм та вирішенням спорів у міжнародних відносинах.

Застосування концепції глобального світового порядку вимагає від інститутів міжнародного правопорядку постійного аналізу та адаптації до змін у світових відносинах, а еволюція цих інститутів є важливим аспектом підтримки глобальної стабільності та сприяє миру та безпеці.

Усвідомлення необхідності зміцнення інститутів міжнародного правопорядку, зокрема міжнародних організацій, розробки нових міжнародних договорів та ефективної роботи міжнародних судових установ, є вирішальним фактором для побудови стійкого глобального світового порядку, що відповідає потребам сучасного світу. Забезпечення міжнародного правопорядку відбувається завдяки співпраці всіх міжнародних суб'єктів, що уможливлює реалізацію прав та обов'язків відповідно до міжнародного права та допомагає підтримувати гармонію і стабільність у міжнародних відносинах.

Загальносвітові тенденції глобалізації, глокалізації, універсалізації та цифровізації зумовлюють й нові виклики перед наукою міжнародного права, яка, виконуючи свою прогностичну функцію, має бути готовою для обґрунтування природи метамодерну, як нової суспільно-політичної реальності, визначенні міжнародно-правового статусу віртуального простору

та метавселенної, модернізації джерельної архітектури міжнародного права, обґрунтуванню концептів глобального права й метадержави та іншої проблематики.

Питання формування міжнародного правопорядку метамодерну, із урахуванням взаємовпливу регіональних та національних факторів, визначення його інституційної системи та загальних тенденцій функціонування, вимагає всебічного аналізу та переосмислення із урахуванням особливостей діалогу правових культур сучасності, традицій й наступності міжнародно-правового розвитку.

Зазначені положення зумовили підстави для обрання даної теми дослідження, її теоретичну і практичну актуальність.

Зв'язок теми дослідження з планами науково-дослідних робіт. Дисертацію виконано відповідно до пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2016-2020 роки, визначених 03.03.2016 року Національною академією правових наук України. Роботу виконано в рамках наукових досліджень Національного університету «Одеська юридична академія» у контексті теми: «Правове та соціальне життя України у людиноцентриському вимірі в цифрову еру» на 2021-2025 роки (державний реєстраційний номер 0122U000266) а також в межах плану науково-дослідної роботи кафедри загальної теорії права та держави Національного університету «Одеська юридична академія» - «Право і держава ХХІ століття: генезис, сучасність, перспективи» на 2021-2025 роки та у межах плану науково-дослідної роботи Національного університету «Одеська юридична академія» та відповідає комплексній темі науково-дослідної роботи Міжнародного гуманітарного університету «Екзистенційні виклики освіти, науки, безпеки та здоров'я в сучасних умовах глобалізації та цифрової трансформації суспільного життя» (державний реєстраційний номер 0123U1017585).

Ступінь обґрунтованості запропонованих здобувачем положень, висновків та рекомендацій. Положення, висновки та рекомендації, отримані автором у процесі дослідження, належним чином аргументовані та

науково обґрунтовані. Достовірність, сформульованих у дисертації наукових положень, висновків та рекомендацій підтверджується їх науковим обґрунтуванням, яке базується на аналізі літературних джерел за даною проблемою, коректній постановці мети і завдань дослідження.

Методологія дослідження. Загальну стратегію дослідження міжнародного правопорядку визначають такі основні підходи, як: синкретичний, синергетичний, антропологічний, аксіологічний, ідеал-реалістський, герменевтичний, потребовий, діяльнісний, інформаційно-комунікативний.

Використання синкретичного підходу дозволяє знайти методологічне вірне рішення подолання конфлікту протилежних станів, коливань від правопорядку до соціального хаосу і знов до порядку. Синкретика розкриває можливості надсистемного мислення, яке включає у себе свідомість і діяльність, індивідуальне і соборне, емерджентне і архетипічне, багатоманітність форм бачення, забезпечених новою технологією. Синкретичний підхід має належний потенціал для подолання труднощів охоплення вельми широкого, практично необмеженого пізнавального поля феноменів держави і права як на національному, регіональному й міжнародному рівнях, завдяки залученню різноманіття методологічного інструментарію сучасної науки. Під синкретичним підходом у юриспруденції слід розуміти систему теоретичних припущень щодо раціональності використання здобутків метафізичного, діалектичного, конкретно-історичного, етнологічного, порівняльно-правового, формально-юридичного та герменевтичного методів у процесі встановлення сутності та розуміння держави і права із урахуванням змістовних, формальних, аксіологічних та соціологічних аспектів цих соціальних феноменів. Синкретика – це стабілізуючий елемент метамодерну, який дозволяє встановити стійкий зв'язок між діаметрально протилежними станами коливання.

Синергетичний підхід у юриспруденції, дозволяє вийти на розуміння ролі і значення нелінійності, відкритості, динамічності певних сукупностей

(цілісностей) – різом. Вважаємо, що поняття різоми дозволяє вийти на новий, метамодерністський рівень сприйняття та розуміння феноменів держави і права, механізмів організації міжнародних відносин, міжнародного правопорядку тощо.

Антропологічний підхід у метамодерністській методології дослідження розкриває наукове осмислення сплетення еволюції людини із розвитком держави і права. Він має арсенал інструментів для дослідження процесів юридизації людського буття, зумовлених конкретними історичними типами цивілізацій. У результаті цього виявляються закономірності, які роз'яснюють основні моменти, пов'язані з правовим життям людства. Використання антропологічного підходу надає можливість здійснення антропологічної інтерпретації правових норм, заснованої на гуманістичних принципах, що своєю чергою приводить нас з одного боку, до розкриття ролі і місця людини в системі суб'єктів сучасного міжнародного права, а з іншого, встановити антропологічний вимір міжнародно-правового регулювання.

Застосування ідеал-реалістського підходу дозволяє розкрити світоглядно-ідеологічні фактори еволюції держави і права та визначити значущість їх форм, особливостей їх створення та реалізації. Ідеал-реалістський підхід ґрунтується на комплементарно-цілісній концепції пізнання права, яка своєю чергою синтезує ідеї (метафізика), факти (позитивізм) і оцінки (аксіологія), а також є спробою зрозуміти дійсне поєднання цих найважливіших правових сфер. Застосування зазначеного підходу дозволяє розкрити та проаналізувати природу міжнародного правопорядку, виявити загальні закономірності та випадковості його формування та функціонування.

У рамках герменевтичного підходу створюється можливість розкриття особливостей взаємодії суб'єктів суспільних відносин з приводу не тільки створення правових приписів, але й порядку його реалізації. Така модель відповідає завданням правового регулювання і дозволяє розкрити елементи соціальної природи досліджуваного явища. Герменевтичний підхід виявляє

вихідний код права. Герменевтичне сприйняття дозволяє абсолютно чітко виявити комунікативну сутність міжнародного права у відповідності до логіки та особливостей відносин сучасного суспільства.

Використання потребового підходу, дозволяє розкрити сутність держави і права метамодерну як засобів задоволення різнорівневих потреб сучасного суспільства.

Діяльнісний підхід дозволяє виявити тенденції, загальні закономірності або особливості здійснення певного виду юридичної діяльності та охарактеризувати вектори їх розвитку. Вже стали загальносвітовими такі тенденції як: діджиталізація, соціальне дистанціювання, аутсорсінг, онлайн освіта, електронний суд та ін. Осмислення ролі і місця, в тому числі і зазначених тенденцій, досягається й за допомогою використання потенціалу діяльнісного підходу.

Інформаційно-комунікативний підхід, орієнтує науковця на дослідження сучасного суспільства як нового нелінійного комунікативного середовища, яке має відносну залежність від ідеології, релігії, культури й національності. Це соціум метамодерну, інформаційне середовище у якому та комунікація стає особливим способом існування людей.

Феноменологічний підхід дозволив показати природу міжнародного правового порядку відцентрованого на забезпечення належної реалізації та захисту прав і свобод людини, індивідів, соціальних груп і суспільства в цілому.

Площина метамодерністського дослідження охоплює й такі прийоми як: аналіз і синтез, індукція та дедукція, класифікація, абстрагування, опис, порівняння, характеристика, роз'яснення, доведення, спростування.

Науковим базисом дослідження стали принципи: історизму, об'єктивності, плюралізму, додатковості та міждисциплінарності.

Невід'ємною частиною є також й сукупність методів, які дозволили з різних ракурсів оцінити та переосмислити окремі складові сучасних держави і права, зокрема використовувалися такі методи як: історично-філософський,

догматичний (формально-юридичний), порівняльно-правовий, функціональний, системний.

Теоретичну основу дисертаційного дослідження становлять наукові праці українських і зарубіжних дослідників з філософії права, загальної теорії права, міжнародного права.

Нормативною основою дослідження стали міжнародно-правові акти, Конституція України, акти законодавства України та зарубіжних країн тощо.

Емпіричну базу дисертаційного дослідження становлять рішення ЄСПЛ, рішення Конституційного Суду України та інші акти.

Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше на дисертаційному рівні проведено міжнародно-правове дослідження становлення міжнародного правопорядку в умовах суспільно-політичної реальності метамодерну. Новизну дослідження конкретизовано у таких положеннях:

уперше:

визначено метамодерністську парадигму міжнародного правопорядку як теоретично обґрунтовану, правовідповідну та цифровізовану модель підтримання якісного стану міжнародно-правових відносин яка не тільки відповідає вимогам приписів міжнародно-правових норм і принципів, але й конкретизує проблемне поле питань сучасного міжнародного права та є підґрунтям їх вирішення;

сформульовано поняття міжнародного правопорядку метамодерну, під яким слід розуміти універсальний (такий що враховує і галузевий, і регіональний аспекти) людиноцентристський стан відносин між суб'єктами міжнародного права, який заснований на виконанні приписів міжнародних, регіональних, національних та локальних (корпоративні норми ТНК) положень та принципів, організований із урахуванням тенденцій глокалізації

та цифровізації, орієнтований на задоволення потреб реального та віртуального світів;

виділено вихідні засади формування міжнародного правопорядку метамодерну, а саме: стимулювання розроблення ефективних механізмів діалогу правових культур правових систем метамодерну; домінування загальноновизнаних та актуальних людських цінностей; забезпечення раціональної екологічної політики; наявність дієвих процедур підтримки світової безпеки (кібербезпеки); встановлення технологічно-досконалих інструментів комунікації міжнародних акторів відповідних потребам сучасного інформаційного суспільства; легалізація цифрових суб'єктів права; визнання доцільності формування метадержави та глобального права; техногуманізація як складова морально-етичних засад людства; раціональна етика біоінженерії;

обґрунтовано складові компоненти моделювання архітектури міжнародних відносин епохи метамодерну, до яких відносяться: асиметрична симетрія різноманіття міжнародних відносин (кожен бажає мати відповідність, але відповідність, із урахуванням його вимог); інформаційно-технологічна експонента розвитку; імперативний вплив наднаціональних та транснаціональних міжнародних акторів на національні держави; пошук моделі побудови метадержави із урахуванням вимог загальнолюдських цінностей;

визначено, що під сучасним суб'єктом права, має розглядатися не тільки людина та створенні нею колективні суб'єкти, але й носії штучного інтелекту, це зумовлює дві особливі гілки – цифрову та антропологічну, що із урахуванням сучасних тенденцій діджиталізації, надає можливість сформувати наступну модель класифікації суб'єктів права (із урахуванням виділення суб'єктів міжнародного права): 1) антропологічні суб'єкти (human entity) які, в свою чергу, поділяються на індивідуальних і колективних; 2) цифрові суб'єкти: а) нелюдські сутності (inhuman entity) – автономні роботи (носії штучного інтелекту); б) протореальні – штучні носії міжнародних прав

і обов'язків, які впорядковують свою активність у відповідності до норм міжнародного права та мають можливість виступати учасником міжнародних відносин (віртуальна держава);

обґрунтовано концепт метадержави під якою слід розуміти форму політико-правової організації влади, міждержавних зв'язків та відносин на глобальному рівні та й, окремо, у метавсесвіті, яка отримує вираз у вигляді збалансованої системи, що забезпечує сталу комунікацію національних (суверенних) держав, наднаціональних утворень, транснаціональних корпорацій для якої обов'язковим є високий рівень цифровізації;

визначено поняття глобального права як сукупність (симбіоз) положень і принципів міжнародного та національного права, характерними ознаками якої є: відповідність тенденціям глобалізації, універсалізації і цифровізації; поєднання міжнародних, регіональних та національних рівнів; розмитість публічних і приватних вимірів;

встановлено поняття юридичної фікції як інструменту глобального права, під якою слід розуміти науково обґрунтований та нормативно визначений продукт абстрактного мислення, який використовується з метою створення моделі умовної правової реальності що діє (приміром – цифрова держава), це дозволяє підтримати стабільність правового регулювання та спрощує вирішення питань, за яких підтвердження фактичних даних потребує додаткових, або альтернативних, традиційним, процедур;

визначено спеціальні принципи права роботів (Robot Law) як компоненту глобального права, що мають бути закріплені на міжнародному рівні, а саме: принцип загальної поваги і захисту прав людини та людської гідності; принцип широкої робоетики (морально-етичні правила щодо роботів адресовані до людини у поєднанні із правилами адресованими до автономних роботів); принцип бінарної комбінації правового положення роботів (врахування діаметрально протилежних прав, обов'язків та відповідальності для «мирних роботів» та «роботів війни»); принцип раціональної доцільності меж використання роботів (робот не повинен

замінити людину – лише бути ефективним помічником); принцип мінімізації негативних наслідків функціонування роботів; принцип єдиної інфраструктури для законних, безпечних та надійних програм, що використовують штучний інтелект та механізмів їх оновлення (upgrade); принцип міждержавної уніфікації правил, алгоритмів та інструментів нормативного регулювання відносин учасниками яких є роботи;

удосконалено:

методологічно-категоріальний інструментарій сучасного міжнародного права із урахуванням відходу від класичної ієрархії методології юриспруденції на користь взаємодоповнюючого міжкомпонентного взаємозв'язку, який не тільки достатньо чітко характеризує побудову методологічного еkleктизму метамодерну, а й враховує трансформації механізмів прийняття зовнішньополітичних рішень та непередбачуваність розвитку міжнародних відносин;

розуміння особливостей впливу зовнішніх факторів на міжнародні відносини у сучасному світі, зокрема, основним вектором їх розвитку має стати збалансована, контрольована, заснована на пріоритеті прав і свобод людини взаємодія глобалізаційних та локалізаційних процесів;

підходи до розуміння ролі інформаційно-комунікаційних технологій у забезпеченні розвитку міжнародного права та його інструментів, питань цифрової трансформації у публічній сфері, інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньої політики держав із урахуванням реалій інформаційного суспільства які вносять зміни не тільки у внутрішню політику різних за рівнем розвитку країн, а й у відносини між ними, у діяльність міжнародних організацій, фінансових груп, впливу інформаційного середовища на розвиток суспільства: датаїзм, техногуманізм, трансгуманізм тощо;

поняття та складові елементи універсалізації як невід'ємної тенденції розвитку сучасного міжнародного права, в основі якої знаходиться об'єктивний процес інтеграції світової економіки, фінансів, засобів зв'язку,

засобів масової інформації та інших засобів і сфер життя суспільства, глобальних викликів й небезпек, що відбивається як на еволюції права в цілому, так і на тенденціях його подальшого розвитку;

напрями, засади та орієнтири діалогу правових культур правових систем метамодерну із урахуванням впливу на національну систему міжнародних чинників, формування глобальних правових цінностей (в економіці, політиці, ідеології, правовому мисленні і культурі), тенденцій дуалістичної взаємодії внутрішнього саморозвитку та зовнішнього впливу, коли кожна держава розвивається на основі власних традицій, але із урахуванням факторів запозичених в процесах акультурації;

набули подальшого розвитку:

положення щодо особливостей онтологічного пізнання у сучасній науці міжнародного права, уявлення про концептуальні ідеї та розуміння метамодерну як чергової епохи культури суспільства, що зумовлює демонополізацію ролі держави у існуванні та розвитку права, визначенню новітніх гранів правового порядку та глобального світового порядку;

наукові розробки щодо розуміння ролі геополітичних складових у процесах організації та функціонуванні сучасних держав, підходів до особливостей співвідношення та перспектив розвитку міжнародної (міждержавної) комунікації, загальнотеоретичних досліджень засад та механізмів соціального дистанціювання, (карантин, outsourcing та інші) у системі соціальних відносин сучасності;

поняття біоетики метамодерну як техно-та-транс-гуманістичного виміру сучасних міжнародних відносин, питань моральності людської поведінки у біологічно-медичній галузі та у сфері охорони здоров'я стосовно її відповідності соціальним нормам та цінностям, межі медичного втручання в людський організм, правовідповідності використання біологічних наук з ціллю покращити умови життя (проблеми створення та інтродукції в біосферу трансгенних рослин і тварин, використання генетично

модифікованих харчових продуктів, трансплантація, штучна креація органів та ін.).

Практичне значення одержаних результатів. Дисертація має теоретико-прикладний характер, а її висновки й пропозиції становлять науковий та практичний інтерес і можуть бути використані:

у науково-дослідницькій сфері – для подальшого вивчення численних теоретико-методологічних проблем формування міжнародного правопорядку, створення необхідної теоретичної бази та поглиблення уявлень щодо його складових компонентів;

у правотворчості – в процесі вдосконалення та прийняття нових міжнародно-правових актів та удосконаленні національної законотворчої бази із урахуванням вимог глокалізації, універсалізації, цифрової трансформації та зміни біоетичних складових правового розвитку;

у навчальному процесі – при підготовці та проведенні занять з навчальних дисциплін «Міжнародне право», «Міжнародні відносини та зовнішня політика», «Право Європейського Союзу», «Проблеми теорії держави та права», а також у процесах розробки навчальної та навчально-методичної літератури із зазначених курсів;

у практичній юридичній діяльності – у процесах правотворчої та правозастосовної діяльності, процедурах організації міждержавних відносин, формування пріоритетів державної політики.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження виконано авторкою самостійно. Наукові результати та висновки отримані дисертанткою на підставі особистих досліджень. Особистий внесок у публікаціях, виконаних у співавторстві, вказано у списку праць, опублікованих за темою дисертації.

У статті: Pasechnyk, O.V., Hendel, N.V. «International experience in the legal regulation of the circulation of medicines through the prism of the law of the world trade organization (Review)», авторкою, зокрема, визначено механізми міжнародно-правової регламентації обігу лікарняних препаратів та значення

вказаних норм у формуванні біоетики міжнародного правопорядку. Визначено, що компонентом права на здоров'я є право на доступ до лікарських засобів. Однак для багатьох держав, що розвиваються, проблематично отримати патенти на виробництво необхідних лікарських засобів або оплатити ліцензійний збір, що створює бар'єр для реалізації права на здоров'я, відтак головним завданням СОТ, ВООЗ, ВОІВ є пошук компромісу між захистом прав інтелектуальної власності та правом на доступ до лікарських препаратів.

У статті: Пасечник О. В., Дудченко В. В. «Оксюморони метамодерну у правовій реальності», авторкою обґрунтовано поняття і роль метамодерну у правовій реальності та сформульовані поняття оксюморонів які відображають особливості юридичного інструментарію найбільш доцільних та ефективних алгоритмів здійснення правового впливу на суспільні відносини епохи метамодерну.

У статті: Дудченко В. В., Пасечник О. В. «Теоретичні засади міжнародно-правових комунікацій сучасних держав», авторкою визначено сутність міжнародно-правових комунікацій та засади їх впливу на формування міжнародного правопорядку. Зокрема наголошується що міждержавна комунікація є частиною предметної культури, яка забезпечує рух культурних сенсів у соціальному просторі та часі. Міжнародні відносини сучасності фокусуються на ефективній комунікації як механізмі розбудови системи зовнішніх зв'язків, що мають не тільки відповідати встановленим у міжнародному співтоваристві стандартам, а й враховувати якісні зміни щодо організації політичних процесів у міждержавних відносинах.

У статті: Дудченко В. В., Пасечник О. В. «Тенденції розвитку сучасного права», авторкою розкрито засади правової глобалізації яка відображає не тільки просторові (кількісні), а й якісні зміни конституційних характеристик соціального і правового життя. Виявлено роль інформації у розвитку сучасного права та виділені засади формування та перспектив розвитку глобального права. Було обґрунтовано, що основу правової

глобалізації суспільних відносин в сучасних демократичних державах складають, перш за все, процеси правової модернізації та формування глобального права.

Апробація результатів дослідження. Висновки і положення дисертаційного дослідження обговорювалися на кафедрі загальної теорії права та держави Національного університету «Одеська юридична академія» та кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету.

Основні положення дисертації доповідалися на міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: «Розвиток співробітництва між Європейським Союзом та Україною» (м. Львів, 20 травня 2023 р.); «Актуальні проблеми прав людини, держави та вітчизняної правової системи» (м. Дніпро, 2–3 квітня 2021 р.); «Розвиток державності та права в Україні: реалії та перспективи» (м. Львів, 17–18 вересня 2021 р.); «Актуальні проблеми реформування системи законодавства України» (м. Запоріжжя, 28–29 січня 2022 р.); «Верховенство права у процесі державотворення та захисту прав людини в Україні» (м. Одеса, Україна, 11–12 лютого 2022 р.); «Рівень ефективності та необхідність впливу юридичної науки на нормотворчу діяльність та юридичну практику» (м. Харків, 21–22 січня 2022 р.); «Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених» (м. Одеса, Україна, 18 листопада 2022 р.), а також Всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Актуальні питання розвитку правової системи у сучасній Україні» (м. Рівне, 23–24 грудня 2021 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях. Основні теоретичні та практичні висновки, положення та пропозиції дисертаційного дослідження викладені в 23 наукових статтях, опублікованих у фахових виданнях, перелік яких затверджено МОН України, 4 наукових статтях, опублікованих у зарубіжних періодичних виданнях (Web of Science Core Collection та Scopus), а також 8 тезах доповідей на науково-практичних

конференціях.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Наукові статті у фахових виданнях:

1. Пасечник О. В. Стандарти організації об'єднаних націй у сфері трансплантації органів і / або тканин, клітин. Актуальні проблеми політики. 2019. Вип. № 64. С. 253-264. DOI <https://doi.org/10.32837/app.v0i64.202>
2. Пасечник О. В. Стандарти всесвітньої організації охорони здоров'я у сфері трансплантації органів та/або тканин, клітин. Право і суспільство. №5 частина 2. 2019. С. 189-193. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736-2019-5-2-30>
3. Пасечник О. В. Діяльність європейського суду з прав людини у сфері трансплантації органів та тканин людини. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки. Том 30 (69) №5. 2019. С. 238-242. DOI <https://doi.org/10.32838/2707-0581/2019.5/40>
4. Пасечник О. В. Свобода інформації як складова процесу універсалізації права. Юридичний науковий електронний журнал. №3. 2021. С. 398-401. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-3/100>
5. Пасечник О. В. Універсалізація прав і свобод людини в інформаційній сфері як одна з складових правового розвитку. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: юриспруденція зб. наук. праць. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. №53. С.12-15. DOI <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2021.53.3>

6. Пасечник О. В. Етико-правові засади легалізації евтаназії у сучасному світі. «Публічне право». № 1. 2022. С. 81-89. DOI: 10.32782/2306-9082/2022-45-8

7. Пасечник О. В., Дудченко В. В. Оксюморони метамодерну у правовій реальності. Науковий вісник публічного та приватного права. Київ. Випуск 1. 2022. С.8-12. DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.1.2>

8. Пасечник О. В. Метамодерністське праворозуміння як рефлексія коливань пізнання сучасного права. Юридичний вісник. Одеса. №2. 2022. С. 16-22. DOI: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i2.2316>

9. Пасечник О. В. Методологічний еkleктизм метамодерністських досліджень держави і права. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. Дніпровський нац.універ. ім. Олеся Гончара. №3. 2022. С. 28-33. DOI <https://doi.org/10.32782/392290>

10. Дудченко В. В., Пасечник О. В. Теоретичні засади міжнародно-правових комунікацій сучасних держав. Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 92. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ: «Юридична думка», 2022. С. 15-25. DOI: 10.33663/1563-3349-2022-92-15

11. Пасечник О. В. Теоретико-правовий вимір сучасних форм соціальної комунікації: національний та міжнародний аспекти. Право та державне управління. № 4. 2022 р. С. 8-14. DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.4.1>

12. Пасечник О. В. Синкретика міжнародного правопорядку епохи метамодерну. Правова позиція. № 4 (37). 2022. С. 22-26. DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2022-4.3>

13. Пасечник О. В. Міжнародно-правовий вимір розуміння сучасної держави. Київський часопис права. № 4. 2022. С. 246-252. DOI <https://doi.org/10.32782/klj/2022.4.37>

14. Пасечник О. В. Окремі тенденції моделювання архітектури сучасних міжнародних відносин. Актуальні проблеми держави і права. Випуск 97. 2023. С. 129-136. DOI <https://doi.org/10.32782/apdp.v97.2023.17>

15. Пасечник О. В. Щодо перспектив застосування юридичних фікцій у міжнародному праві. Приватне та публічне право. № 1. 2023. С.82-86. DOI 10.32782/2663-5666.2023.1.14

16. Дудченко В. В., Пасечник О. В. Тенденції розвитку сучасного права. Юридичний науковий електронний журнал. №2. 2023. С. 598-601. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-2/142>

17. Пасечник О. В. Статика та динамізм міжнародно-правового регулювання в аспекті системи джерел сучасного міжнародного права. Нове українське право, Вип. 3. 2023. С. 96-105.

18. Пасечник О. В. Щодо питань розвитку окремих компонентів міжнародної правосуб'єктності. Law. State. Technology, Вип. 2, 2023. С. 57-63.

19. Пасечник О. В. Інституціональний вимір міжнародного правопорядку. Науковий вісник публічного та приватного права. Випуск 2, 2023. С.131-137. DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.2.22>

Наукові статті у зарубіжних періодичних виданнях:

20. Pasechnyk, O.V., Hendel, N.V. International experience in the legal regulation of the circulation of medicines through the prism of the law of the world trade organization (Review). Wiadomosci lekarskie (Warsaw, Poland : 1960). 2018. Volume 71, Issue 3, Pages 772-776. URI: <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85051690582&partnerID=40&md5=bedba89e73bf39e57f6a3d785eea0a93>

21. Pasechnyk Olena. Anthropological and digital subjects of modern law: before the problem is posed. Journal of law and political sciences. Vol. (34), issue 3- 2022. P. 9-26.

22. Pasechnyk Olena. International aspects of intellectual property rights protection. Baltic Journal of Economic Studies, Volume 8 Number 5. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2022. P.146-157. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-5-146-157>

23. Pasechnyk, O. (2023). Suprastatehood and supranationality in the prism of modern international law. *Amazonia Investiga*, 12(62). P. 182-188. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.62.02.17>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

24. Пасечник О. В. Гармонізація законодавства України з правом ЄС у сфері трансплантації органів, клітин та тканин в Україні. Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: Розвиток співробітництва між Європейським Союзом та Україною. Львів. Видавництво Львівської політехніки, 2020. С. 44-46.

25. Пасечник О. В. Діджиталізація як інструмент коннекту віртуального світу та правової реальності. Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання розвитку правової системи у сучасній Україні», м. Рівне, 23–24 грудня 2021 року. С.10-13.

26. Пасечник О. В. Фактори та засади наукових досліджень в сучасній юриспруденції. Актуальні проблеми прав людини, держави та вітчизняної правової системи : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 2–3 квітня 2021 р. Дніпро : ГО «Правовий світ», 2021. С.13-16.

27. Пасечник О. В. Синкретичний підхід у сучасній юриспруденції. Розвиток державності та права в Україні: реалії та перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 17–18 вересня 2021 р. Львів : Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2021. С. 12-15.

28. Пасечник О. В. Глокалізація та її вплив на сучасні державу і право. Актуальні проблеми реформування системи законодавства України : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 28–29 січня 2022 року. Запоріжжя : Запорізька міська громадська організація «Істина», 2022. С. 10-12.

29. Пасечник О. В. Ідеологічне підґрунтя інформаційного суспільства. Верховенство права у процесі державотворення та захисту прав людини

в Україні : матеріали міжнародної науково-практичної конференції м. Одеса, Україна, 11–12 лютого 2022 р. Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2022. С. 9-11.

30. Пасечник О. В. Культурне різноманіття як фактор розвитку світового правопорядку. Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених : матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених (м. Одеса, Україна, 18 листопада 2022 р.), 2022. С. 68-71.

31. Пасечник О. В. Соціальне дистанціювання як особливий інструмент глобальної безпеки: теоретико-правовий аспект. Рівень ефективності та необхідність впливу юридичної науки на нормотворчу діяльність та юридичну практику: міжнародна науково-практична конференція, м. Харків, 21–22 січня 2022 р. Харків : Східноукраїнська наукова юридична організація, 2022. С. 14-17.

Характеристика особистості здобувача. Пасечник Олена Владиславівна, народилася у місті Одеса. Громадянин України.

З 1994 року по 2005 рік навчалася у загальноосвітній спеціалізованій школі I-III ступенів з поглибленим вивченням ряду іноземних мов № 121 міста Одеси, де одержала атестат про середню освіту.

У вересні 2005 року вступила до Міжнародного Гуманітарного Університету (МГУ) за спеціальністю «міжнародне право», який закінчила 26 червня 2009 року і здобула кваліфікацію бакалавр міжнародного права (диплом з відзнакою).

У вересні 2005 року вступила до Одеського національного медичного університету за спеціальністю «Фармація», який закінчила 25 лютого 2011 року і здобула кваліфікацію провізор (диплом з відзнакою).

У 2009 році вступила в магістратуру до Національного університету «Одеська юридична академія» за спеціальністю «правознавство», який закінчила 10 липня 2010 вересня і здобула кваліфікацію магістр права.

У 2011 році вступила до аспірантури НУ «ОЮА» за спеціальністю «міжнародне право» по кафедрі європейського та порівняльного правознавства. 30 червня 2015 року у спеціалізованій вченій раді НУ «ОЮА» захистила дисертацію на тему: «Інтеграційно-правове регулювання обігу лікарських засобів у Європейському Союзі». Отримала науковий ступінь кандидата юридичних наук 29 вересня 2015 р.

З 01.09.2014 і по теперішній час працює в Національному університеті «Одеська юридична академія» на кафедрі міжнародного та європейського права. Викладає в Національному університеті «Одеська юридична академія» українською та англійськими мовами дисципліни «Право ЄС» та «Право Ради Європи».

Пройшла міжнародний екзамен з англійської (Cambridge English Level 1 Certificate in ESOL International (First)) і отримала підтвердження знання англійської мови на рівні B2 (вище середнього рівня) 03 серпня 2018 року.

Отримала вчене звання доцента 26 грудня 2019 р.

У 2020 році здобула кваліфікацію «Магістр публічного управління та адміністрування».

У 2021 році отримала диплом за освітньою програмою «Філологія» у Міжнародному гуманітарному університеті і здобула спеціальність «Філологія», професійна кваліфікація «Філолог», перекладач, викладач англійської та німецької мов та літератури (диплом з відзнакою).

Веде активну наукову діяльність: брала участь у численних міжнародних конференціях з міжнародного права, з міжнародного медичного права. Постійно підвищує свою професійну кваліфікацію приймаючи участь у вітчизняних та міжнародних тренінгах, програмах та курсах.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертаційна робота «Становлення міжнародного правопорядку в умовах суспільно-політичної реальності метамодерну» написана грамотною науковою українською мовою, стиль викладу матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття.

Відповідність дисертації вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук. Дисертація відповідає вимогам, передбаченим п. п. 7, 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук затвердженого постановою кабінету міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197.

Вимоги академічної доброчесності дотриманні у повному обсязі, наявний висновок Unichек – позитивний.

Оцінка відповідності дисертації встановленим вимогам з урахуванням наукової та громадської характеристики здобувача.

Пасечник Олена Владиславівна має високі особистісні якості, завдяки яким вона змогла вдало поєднувати свою напружену професійну діяльність із успішною роботою над проблематикою дисертаційного дослідження. І хоча війна внесла драматичні корективи у процес проходження дисертації, автор не зійшов з обраного шляху.

Пасечник О. В., характеризується як віддана своїй справі людина і патріот своєї країни. Успішна підготовка дисертаційного дослідження у жорстких соціально-політичних умовах свідчить як про досягнення дисертантом нового професійно-наукового рівня, так і про наявність потенціалу, який буде слугувати на користь обраній справі.

Дисертація Пасечник О. В., є завершеним монографічним дослідженням та відповідає вимогам чинного законодавства.

Загальний висновок. Враховуючи вищенаведене, вважаємо, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів, дисертація Пасечник Олени Владиславівни на тему: «Становлення міжнародного правопорядку в умовах суспільно-політичної реальності метамодерну», відповідає галузі знань 08 «Право», вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук затвердженого постановою кабінету міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 Про затвердження Вимог до оформлення дисертації, Положення про

спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 року № 1359 та **рекомендується до захисту на здобуття ступеня доктора наук** з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 12.00.11 – «Міжнародне право».

Учасники засідання кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету, на якому відбулася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення, шляхом відкритого голосування одностайно рекомендували дисертацію Пасечник Олени Владиславівни, до попереднього розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді Д 41.136.01 Міжнародного гуманітарного університету з правом прийняття до розгляду та проведення захисту на здобуття наукового ступеня доктора наук з галузі знань 08 «Право».

У результаті проведеної наукової експертизи дисертації Пасечник Олени Владиславівни, на тему: «Становлення міжнародного правопорядку в умовах суспільно-політичної реальності метамодерну»

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Пасечник Олени Владиславівни, на тему: «Становлення міжнародного правопорядку в умовах суспільно-політичної реальності метамодерну».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Пасечник Олени Владиславівни відповідає галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 12.00.11 – «Міжнародне право» та вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук затвердженого постановою кабінету міністрів України від 17 листопада 2021

р. № 1197, Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 Про затвердження Вимог до оформлення дисертації, Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 року № 1359.

3. Результати голосування присутніх на засіданні кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету: за – одноголосно; проти – немає; утримались – немає.

4. Рекомендувати дисертацію Пасечник Олени Владиславівни, на тему: «Становлення міжнародного правопорядку в умовах суспільно-політичної реальності метамодерну» до попереднього розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді Д 41.136.01 Міжнародного гуманітарного університету з правом прийняття до розгляду та проведення захисту на здобуття наукового ступеня доктора наук з галузі знань 08 «Право».

Рецензенти:

Д.ю.н., професор

Світлана АНДРЕЙЧЕНКО

Д.ю.н., професор

Костянтин ГРОМОВЕНКО

Д.ю.н, доцент

Денис МАНЬКО

15.12.23

